

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا
دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی
عنوان:

بررسی رفتارهای خودمراقبتی با استفاده از نظریه عمل منطقی در زنان مبتلا به دیابت نوع دو در شهر فسا، سال ۱۳۹۷

استاد راهنما:

دکتر حسن جمشیدی

استاد مشاور:

دکتر علی خانی جیحونی

نگارش:

حامد روحانی

شماره پایان نامه: ۴۱۴

مرداد ۱۳۹۷

چکیده:

بررسی رفتارهای خودمراقبتی با استفاده از نظریه عمل منطقی در زنان مبتلا به دیابت نوع دو در شهر فسا، سال ۱۳۹۷

مقدمه: رفتارهای خود مراقبتی از دیابت به عنوان یک راهبرد موثر برای کنترل دیابت و جلوگیری یا کاهش عوارض مرتبط با آن است. این مطالعه با هدف بررسی رفتارهای خودمراقبتی با استفاده از نظریه عمل منطقی در زنان مبتلا به دیابت نوع دو در شهر فسا، سال ۱۳۹۷ انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه توصیفی-مقطعی بر روی ۳۰۰ نفر از زنان دیابتی مراجعه کننده به کلینیک دیابت شهر فسا در سال ۱۳۹۷ انجام گرفت. داده ها توسط پرسشنامه معتبر شامل متغیرهای دموگرافیک و سازه های نظریه عمل منطقی توسعه یافته گردآوری شد. جهت آنالیز داده ها از نرم افزار SPSS ویرایش ۲۲ و آزمونهای آماری توصیفی، ضریب همبستگی، کای دو و تحلیل رگرسیون خطی استفاده شد.

نتایج: برآورد ضریب همبستگی نشان داد بین رفتار خودمراقبتی و خودکارآمدی درک شده ($r=0/214/0P, 0/28$)، هنجارهای انتزاعی ($r=0/176/0P, 0/43$) و قصد رفتار ($r=0/334/0P, 0/12$) ارتباط مستقیم و معنی داری وجود داشت. مدل پیشنهادی ۳۵/۶ درصد واریانس رفتار خودمراقبتی را پیشگویی نمود. در میان سازه های مدل، خودکارآمدی ($P=0/014$) قوی ترین و موثرترین عامل برای انجام رفتار خود مراقبتی شناخته شد. عوامل قصد ($P=0/020$)، هنجار انتزاعی ($P=0/022$)، سن ($P=0/025$)، مدت ابتلا به دیابت ($P=0/022$)، سطح تحصیلات ($P=0/036$) و BMI ($P=0/024$) نیز پس از خودکارآمدی بیشترین قدرت پیشگویی رفتار خود مراقبتی را داشتند.

بحث و نتیجه گیری: نظریه عمل منطقی توانست رفتار خود مراقبتی را پیشگویی نماید و خود کارآمدی سازه ای مهم در تعیین رفتارهای خود مراقبتی بود. بنابراین این نظریه می تواند بعنوان چارچوبی برای مداخلات آموزشی در راستای ارتقای رفتار خود مراقبتی و کنترل دیابت مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: دیابت، خود مراقبتی، نظریه عمل منطقی، زنان

Abstract

Prediction of Self-Care Behavior Using Extended Theory of

descriptive cross-sectional study was performed on 300 diabetic women referring to Fasa Diabetic Clinic in 1397. Data were collected by validated questionnaires, including demographic variables and constructs of developed theory of rational action. For data analysis, SPSS software version 22 was used. Descriptive statistical tests, Correlation coefficient, Chi-square and linear regression analysis were used.

Result: According to the results, self-care behaviors were significantly associated with age, duration of diabetes, BMI, educational level and abstract norm constructs, self-efficacy and intent.

The hypothesized model predicted the variance of the behavioral self-care behavior, 35.6. Among the model structures, self-efficacy is the most powerful and effective factor for performing self-care behavior.

Intent, Conjunctive norms, age, duration of diabetes, level of education and BMI after self-efficacy had the most predictive power of self-care behavior.

Discussion and conclusion: The theory of rational action has been able to predict self-care behavior and so it can be used as a framework for educational interventions to promote self-care behaviors and diabetes control.

Key words: diabetes, self-care, rational